

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 165
din 12.07.2010**

Dosar nr.: 34/2010

Petiția nr.: 878 din 03.02.2010

Petent: T D M

Reclamat: Biserica Evanghelică Lutherană din România, Parohia Evanghelică Lutherană Baci, Protopopiatul Evanghelic Lutheran – Comisia Disciplinară

Obiect: Atingerea demnității personale. Libertate de gândire, conștiință, religie. Amenințări. Încălcarea dreptului la apărare. Comisii disciplinare. Domiciliu. Statut și canon

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. T D M, cu domiciliul de corespondență în

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamaților

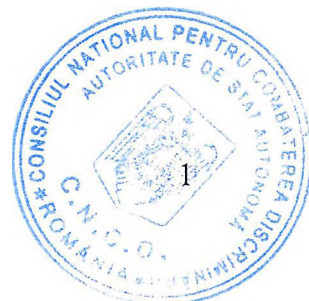
I.2.1. Biserica Evanghelică Lutherană din România, cu sediul în Cluj Napoca, Bd. 21 decembrie 1989, nr.1, jud. Cluj

I.2.2. Parohia Evanghelică Lutherană Baci, cu sediul în Săcele, Bd. Brașovului, nr.248, jud. Brașov

I.2.3. Protopopiatul Evanghelic Lutheran – Comisia Disciplinară, cu adresa în Brașov, str. 13 Decembrie, nr.24, ap.4, jud. Brașov

II. Obiectul sesizării

2.1. Sesizarea petentului vizează atingerea demnității personale, libertate de gândire, conștiință, religie, amenințări, încălcarea dreptului la apărare. Comisii disciplinare. Domiciliu. Statut și canon.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 878 din 03.02.2010, petentul, preot, arată că urmare unei corespondențe din 2008, între acesta și Ministerul Culturii, prin secretar de stat, s-au trimis răspunsurile la episcopie. Episcopul l-a amenințat cu excluderea și sancționarea disciplinară. În legătură cu aceste amenințări a fost completat și elaborat un regulament în data de 2-3 octombrie 2009. După ședință episcopul s-a adresat comunității locale din congregație pentru a cere suportul în înlăturarea petentului.

În anul 2009 au fost inițiate procedurile de cercetare disciplinară a petentului de către biserică. Petentul arată că în fața comisiei disciplinare nu s-a respectat dreptul la apărare și la judecata dreaptă și imparțială.

După ce petentul a câștigat în instanță dreptul de a fi repus în funcție, episcopia a refuzat timp de 2 zile repunerea, acesta considerând că nu s-a respectat o hotărâre judecătorească.

De asemenea, arată că i s-a tăiat încălzirea la casă, a constatat că i s-a blocat casa cu lacăt și grilaj. După ce a chemat poliția și a făcut plângere a fost lăsat să intre în casă. Plângerea sa nu a fost soluționată de poliție până în prezent. A fost pusă în pericol securitatea sa și a familiei sale și nu a primit ajutorul instituțiilor statului. Parchetul de pe lângă Judecătoria Brașov nu i-a răspuns la plângeri.

Potentul mai arată că statutul și canonul bisericii evanghelice lutherane acceptă condamnarea la moarte, pedeapsa capitală, ceea ce instigă la acțiuni contra vieții și contravine drepturilor omului.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate cu nr. 878 din 03.02.2010, prin adresele nr. 1144/15.02.2010 și nr. 1145/15.02.2010, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere cu privire la obiectul petiției, Bisericii Evanghelice Lutherane din România și Parohiei Evanghelice Lutherane Baci.

4.2. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.3. Prin adresa nr. 3025/20.04.2010 a fost citat petentul, prin adresa nr. 3024/20.04.2010 a fost citat Protopopiatul Evanghelic Lutheran – Comisia Disciplinară, prin reprezentant, prin adresa nr. 3023/20.04.2010 a fost citată Biserica Evanghelică Lutherană din România, prin reprezentant, iar prin adresa nr. 3022/20.04.2010 a fost citată Parohia Evanghelică Lutherană Baci, prin reprezentant. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 18.05.2010. La termen părțile nu s-au prezentat.

4.4. Urmare ședinței de audieri, având în vedere plângerea, astfel cum a fost formulată, și în temeiul prevederilor art. 22 și art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, s-au

invocat din oficiu excepția tardivității introducerii plângerii la Consiliu și excepția de necompetență materială a C.N.C.D.

4.5. Astfel, prin adresele nr. 4289/27.05.2010, nr. 4290/27.05.2010, nr. 4291/27.05.2010 și nr. 4292/27.05.2010, au fost comunicate excepțiile în cauză, motivate, având în vedere că aspectele sesizate petrecute în anul 2008 exced termenului de 1 an prevăzut de art.20 alin. 1 din O.G. 137/2000 republicată. De asemenea, CNCD nu are competența de a se pronunța asupra abaterilor disciplinare de la disciplina internă a cultelor religioase, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nefiind îndrăguit a se pronunța asupra aspectelor care privesc excluderea membrilor unor culte religioase potrivit propriilor statute de organizare și funcționare precum și asupra actelor săvârșite în strânsă legătură cu deciziile cultului potrivit reglementărilor statutare proprii. Pe de altă parte, dreptul la libertatea religioasă, exclude orice apreciere din partea statului a legitimității anumitor credințe religioase sau a modalităților în care acestea se exprimă.

4.6. Părțile nu au comunicat punct de vedere respectiv apărări, în legătură cu excepțiile invocate în cauză.

4.7. În perioada 28 noiembrie 2009 – 22 aprilie 2010, Colegiul CNCD s-a aflat în imposibilitate de a organiza deliberări. Urmare încetării succesive a mandatelor a 6 membri în Colegiul CNCD, s-a declanșat procedura de numire de către Parlamentul României, potrivit art. 22 alin. 2 și art. 24 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Prin Hotărârea Parlamentului nr. 27/20.04.2010 publicată în Monitorul Oficial nr. 265 din 22.04.2010 au fost numiți noii membri ai Colegiului CNCD. Dosarul nr. 422/2009 soluționat în data de 12.07.2010.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1. Petentul arată că în anul 2006, în lipsa constatării unor probleme cu ocazia verificărilor dispuse de Episcopul Bisericii, conducerea a comandant denunțuri împotriva sa prin intermediul membrilor consiliului de conducere a Parohiei. Un control subsecvent a avut loc în decembrie 2007 cu scopul de a stârni îndoiala în rândul enoriașilor și pentru a-i instiga împotriva familiei sale. Petentul a constatat că biserica nu funcționează statutar și a solicitat anumite informații. La refuzul Ministerului culturii de a răspunde întrebărilor sale a cerut documente prin instanța de contencios administrativ. Ministerul Culturii a trimis adresele sale Adunării Generale, la data de 07.05.2008 iar episcopul l-a amenințat indirect cu sancționarea disciplinară și excluderea. Episcopul a distribuit scrisoarea în adunarea generală, petentul considerând că s-a divulgat secretul corespondenței, libertatea de gândire, conștiință, opinie și dreptul la petiționare. În cadrul reuniunii a fost amenințat cu trimiterea în fața comisiei de disciplină pentru că a pus la îndoială legalitatea bisericii și calitatea sa de episcop. Neavând la dispoziție un regulament disciplinar folosibil, în 2-3 octombrie 2008 a fost convocat Sinodul Bisericii iar 2 zile mai târziu a fost suspendat din funcția de preot. După ședință, episcopul a spus enoriașilor că poate să-l înlăture pe petent, numai cu ajutorul lor și că petentul o să

vândă cimitirul comunității țiganilor din Săcele. Prin acest comportament, în opinia petentului, s-a adus atingere demnității sale, s-a creat o atmosferă de intimidare, ostilă și ofensatoare.

5.1.2. Petentul susține că în data de 5.10.2008 Episcopul însoțit de 6 persoane i-au prezentat actul de suspendare. În data de 7.10.2008 i s-a cerut să predea toate documentele și bunurile aparținând Parohiei. În aceeași zi 20 de persoane au stat în curtea imobilului unde locuiește cu familia, fiind practic sechestrat în imobil. În data de 9.10.2008 aceleași persoane adunate în curte i-au cerut să predea chitanțierele bisericii, să intre în clădire. A fost chemată poliția pentru a detensiona situația, petentul considerând că familia sa a fost în permanență amenințată, maltrată, având pate de umilință și denigrare. În subsidiar petentul se plânge cu privire la declașarea actelor de cercetare disciplinar, la excluderea din rândul bisericii, amenințarea securității familiei sale și încălcarea drepturilor omului prin prevederile statutare și canonice ale bisericii.

5.1.3. De asemenea, petentul arată că în cursul procedurilor de cercetare disciplinară nu i s-a permis să se prezinte cu un apărător ales, de naționalitate română, deoarece nu era de religie Evanghelic Lutheran. În timpul consultării dosarului a fost intimidat și supus unor presiuni din partea Protopopului și reprezentantului Episcopiei. I s-a refuzat eliberarea unei copii după dosar pentru a-și formula apărarea iar în mod voalat i s-a precizat că statutul bisericii acceptă pedeapsa capitală iar dacă faptele s-ar fi petrecut cu 500 de ani în urma ar fi fost ars pe rug. Consideră că membrii comisiei disciplinare se aflau în situații de incompatibilitate, încălcându-se dreptul la o judecată dreaptă și imparțială. Statutul bisericii prin referire la „documentele de credință” (Confesiunea Augustană invariata și Cathehismul Mic al lui Martin Luther, Confesiunea Augustana Invariata art. XVI-Lucruri lumești) prevede dreptul de pronunțare a condamnărilor la moarte. De asemenea, petentul se plânge cu privire la utilizarea datelor personale ale familiei sale în mesaje distribuite de reprezentanții bisericii cu scop denigrator, respectiv, cu privire la faptul că în perioada 13.03.2009 patru persoane din consiliul de conducere al parohiei au spart garajul. În data de 17.04.2009 a constatat că intrarea în locuință era blocată cu un grilaj și lacăt. Petentul a făcut plângere la poliție în legătură cu aceste fapte, considerând că s-a încălcat dreptul la siguranța familiei. Însă plângerile sale nu au fost soluționate iar Parchetul de pe lângă Judecătoria Brașov nu a comunicat un răspuns.

Sușținerile Bisericii Evanghelice Lutherane din România

5.2.1. Reclamata susține că în speța de față nu sunt întrunite condițiile prevăzute de O.G. nr. 137/2000 republicată, pentru existența unui fapte de discriminare, petentul nefiind supus unui tratament mai puțin favorabil în comparație cu alte persoane.

5.2.2. De asemenea, reclamata susține că aspectele sesizate de petent sunt neadevărate, acuzațiile făcute de acesta sunt nefondate, arătându-se că dreptul la apărare și dreptul la o judecată dreaptă și imparțială au fost pe deplin respectate pe tot parcursul procedurii disciplinare.

Sușinerile Parohiei Evanghelice Lutherane Baci

5.2.1. Asemenea Bisericii și Parohia susține că afirmațiile petentului sunt mincinoase și neconforme cu realitatea. Se arată că petentul și familia sa nu a fost alungată ci a plecat din casa parohială prin evacuarea obținută în urma unui proces.

5.2.2. Reclamata susține că petentul este o persoană frustrată, certat cu ordinea și disciplina bisericească și de stat, care consideră că totul i se cuvine, scop în care a dorit și dorește să facă orice cu putință, pentru a avea câștig de cauză.

Sușinerile Protopopiatului Evanghelic Lutheran

5.2.1. Protopopiatul aderă la punctul de vedere exprimat de Biserica Evanghelică Lutherană din România.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Luând act de plângere precum și de susținerile părților în cauză, Colegiul urmează a analiza excepția tardivității introducerii, în parte, a sesizării la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării. Din acest punct de vedere, Colegiul observă că petentul nu a formulat apărări față de excepția invocată. În raport de obiectul petiției, astfel cum rezultă din modul în care este redactat, corelativ circumstanțierii faptelor rațione tempore, Colegiul constată că, în speță, alegația săvârșirii faptelor de discriminare este strâns legată de un cumul de acte sau fapte ce s-au desfășurat pe parcursul unei perioade îndelungate de timp.

6.2. În acest sens, Colegiul observă că petentul invocă faptul că în anul 2006, în lipsa constatării unor probleme cu ocazia verificărilor dispuse de Episcopul Bisericii, conducerea a comandant denunțuri împotriva sa prin intermediul membrilor consiliului de conducere a Parohiei. Un control subsecvent a avut loc în decembrie 2007 cu scopul de a stârni îndoiala în rândul enoriașilor și pentru a-i instiga împotriva familiei sale. Petentul a constatat că biserica nu funcționează statutar și a solicitat anumite informații. La refuzul Ministerului culturii de a răspunde întrebărilor sale a cerut documente prin instanța de contencios administrativ. Ministerul Culturii a trimis adresele sale Adunării Generale, la data de 07.05.2008 iar episcopul l-a amenințat indirect cu sancționarea disciplinară și excluderea. Episcopul a distribuit scrisoarea în adunarea generală, petentul considerând că s-a divulgat secretul corespondenței, libertatea de gândire, conștiință, opinie și dreptul la petiționare. În cadrul reuniunii a fost amenințat cu trimiterea în fața comisiei de disciplină pentru că a pus la îndoială legalitatea bisericii și calitatea sa de episcop. Neavând la dispoziție un regulament disciplinar folosibil, în 2-3 octombrie 2008 a fost convocat Sinodul Bisericii iar 2 zile mai târziu a fost suspendat din funcția de preot. După ședință, episcopul a spus enoriașilor că poate să-l înlăture pe petent, numai cu ajutorul lor și că petentul o să vândă

cimitirul comunității țiganilor din Săcele. Prin acest comportament, în opinia petentului, s-a adus atingere demnității sale, s-a creat o atmosferă de intimidare, ostilă și ofensatoare.

6.3. Petentul arată că în data de 5.10.2008 Episcopul însoțit de 6 persoane i-au prezentat actul de suspendare. În data de 7.10.2008 i s-a cerut să predea toate documentele și bunurile aparținând Parohiei. În aceeași zi 20 de persoane au stat în curtea imobilului unde locuiește cu familia, fiind practic sechestrat în imobil. În data de 9.10.2008 aceleași persoane adunate în curte i-au cerut să predea chitanțierele bisericii, să intre în clădire. A fost chemată poliția pentru a detensiona situația, petentul considerând că familia sa a fost în permanentă amenințată, maltrată, având pate de umilință și denigrare. În subsidiar petentul se plânge cu privire la declașarea actelor de cercetare disciplinar, la excluderea din rândul bisericii, amenințarea securității familiei sale și încălcarea drepturilor omului prin prevederile statutare și canonice ale bisericii.

6.4. În raport cu aceste observații de fapt, coroborat prevederilor art. 20 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director reține că „(1) Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei”. Corelativ circumstanțierii faptelor de discriminare rațiune tempore, termenul prevăzut în art. 20 alin.1 este un termen de procedură, reprezentând intervalul de timp înăuntrul căruia trebuie îndeplinit actul de sesizare al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la săvârșirea unor fapte sau acte de discriminare. Din interpretarea alin.1 al art. 20, Colegiul Director reține că legiuitorul a instituit un termen legal, circumscris unui interval determinat de timp, în speță, de un an de zile, care începe să curgă de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință petentul de săvârșirea ei, constituind astfel un termen peremptoriu.

6.4. Față de aspectele reținute mai sus, în raport cu introducerea petiției la CNCD cu nr. 878 din 03.02.2010, Colegiul observă că faptele deduse soluționării exced, în parte, termenului de 1 an prevăzut de O.G. nr. 137/2000. Petentul a luat cunoștință de faptele ce fac obiectul plângerii, acest aspect fiind confirmat de însăși susținerile sale ce vizează împrejurări de fapt concrete ce au avut loc la anumite momente determinate. Această situație, evidențiază, în esență, faptul că petentul a luat cunoștință de săvârșirea faptelor imputate. De altfel, în speță nu se poate reține niciun factor ce ar fi impietat, pe parcursul acestei perioade de timp, exercitarea unei acțiuni în fața CNCD, în condițiile prevăzute de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Din acest punct de vedere, Colegiul urmează a admite excepția tardivității introducerii cererii cu privire la aspectele din plângere ce exced termenul de 1 an.

6.5. Corelativ faptelor imputate care se încadrează în termenul de 1 an de la data săvârșirii sau de la data la care putea să ia cunoștință petentul de săvârșirea acestora, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul, analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al

Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în Art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.6. Sub aspectul incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul ia act că în opinia petentului faptele de discriminare sunt circumstanțiate corelativ încălcării dreptului la apărare, dreptului la o judecată dreaptă și imparțială, concretizată prin declanșarea și desfășurarea procedurilor de cercetare disciplinară ce au rezultat în excluderea sa din biserică, încălcarea dreptului la securitatea sa și a familiei sale vizând violențele și obligarea la părăsirea domiciliului din partea unor indivizi precum și încălcarea drepturilor fundamentale ale omului prin prevederile statutului și canonului bisericii prin care se acceptă condamanarea la moarte.

6.7. În raport cu aspectele supuse analizei Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul a invocat din oficiu excepția necompetenței materiale. Din actele dosarului rezultă că petentul nu a formulat apărări în raport cu excepția formulată. Colegiul reține că, în esență, petentul se plânge cu privire la faptul că în cursul procedurilor de cercetare disciplinară nu i s-a permis să se prezinte cu un apărător ales, de naționalitate română, deoarece nu era de religie Evanghelic Lutheran. În timpul consultării dosarului a fost intimidat și supus unor presiuni din partea Protopopului și reprezentantului Episcopiei. I s-a refuzat eliberarea unei copii după dosar pentru a-și formula apărarea iar în mod voalat i s-a precizat că statutul bisericii acceptă pedeapsa capitală iar dacă faptele s-ar fi petrecut cu 500 de ani în urmă ar fi fost ars pe rug. Consideră că membrii comisiei disciplinare se aflau în situații de incompatibilitate, încălcându-se dreptul la o judecată dreaptă și imparțială. Statutul bisericii prin referire la „documentele de credință” (Confesiunea Augustană invariată și Cathehismul Mic al lui Martin Luther, Confesiunea Augustana Invariata art. XVI-Lucruri lumești) prevede dreptul de pronunțare a condamnărilor la moarte. De asemenea, petentul se plânge cu privire la utilizarea datelor personale ale familiei sale în mesaje distribuite de reprezentanții bisericii cu scop denigrator, respectiv, cu privire la faptul că în perioada 13.03.2009 patru persoane din consiliul de conducere al parohiei au spart garajul. În data de 17.04.2009 a constatat că intrarea în locuință era blocată cu un grilaj și lacăt. Petentul a făcut plângere la poliție în legătură cu aceste fapte, considerând că s-a încălcat dreptul la siguranța familiei. Însă plângerile sale nu au fost soluționate iar Parchetul de pe lângă Judecătoria Brașov nu a comunicat un răspuns.

6.8. Colegiul reține că potrivit art. 29 din Constituția României “libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale”. Potrivit alin.2 “Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc”. Potrivit alin.3 al art. 29 **“Culte religioase sunt libere și se**

organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii” iar potrivit alin. 5 “Culte religioase sunt autonome față de stat și se bucură de sprijinul acestuia, inclusiv prin înlesnirea asistenței religioase în armată, în spitale, în penitenciare, în azil și în orfelinate”.

6.9. Potrivit articolului 9 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului “Orice persoană are dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și de religie; acest drept include libertatea de a-și schimba religia sau convingerea, precum și libertatea de a-și manifesta religia, convingerea în mod individual sau în colectiv, în public sau în particular, prin cult, învățământ, practice și îndeplinirea ritualurilor. Alin. 2 al art. 9 prevede că: “Libertatea de a-și manifesta religia sau convingerile nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, *pentru siguranța publică, protecția ordinii, a sănătății sau a moralei publice ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora*”.

6.10. În hotărârea nr. 350 din 19.12.2005, în cauza V.M v. C.S.M., Colegiul Director al C.N.C.D. a subliniat faptul că, după cum a statuat Curtea Europeană în multe din hotărârile sale în materie, „libertatea de gândire, de conștiință și de religie reprezintă unul din fundamentele unei societăți democratice în sensul Convenției Europene a Drepturilor Omului. Aceasta ține de ideea de pluralism-idee dobândită cu greu de-a lungul secolelor-inerentă pentru o asemenea societate (CEDO, 14 decembrie 1999, Serif c/Grece, Recueil 1999-IX, parag.49; 18 februarie 1999, Buscarini et autres c/ Saint –Marin, Recueil 1999-I, parag.34, 26 octombrie 2000, Hassan et Tchaouch c/Bulgaria, Recueil 2000 XI, parag.60). Privită din prisma dimensiunii sale religioase, această libertate se găsește printre componentele „cele mai esențiale ale identității spirituale a credincioșilor, ale concepției lor despre viață, dar ea reprezintă în același timp, un bun tot atât de prețios pentru atei, gnostici, sceptici sau indiferenți” (CEDO, 25 mai 1993, cauza Kokkinakis vs. Grecia, Seria A, nr.260-A, parag.31; 13 decembrie 2001, cauza Eglise metropolitaine de Bessarabie et autres c/ Moldova, Recueil 2001-XII, parag.114).

6.11. Prin hotărârea nr. 259 din 03.07.2006, în cauza S.A. și S.M. v. Cultul Penticostal și alții, Colegiul Director a reținut că libertatea de religie este o componentă inseparabilă a libertății de gândire și de conștiință. Astfel cum a statuat Curtea Europeană a Drepturilor Omului, libertatea de gândire, de conștiință și de religie se află, în dimensiunea sa religioasă, printre elementele esențiale de identificare a celor care au o anumită credință și o anumită concepție despre viață (vezi cauza Otto-Preminger-Institut c. Autriche, 14 octombrie 1985, Serie A nr. 295-A, parag.47). Această libertate implică dreptul de a adera sau nu la o religie, de a o practica sau de a nu o practica sau de a o schimba. **Autoritățile statale au obligația de a respecta toate cultele, în egală măsură; ele nu pot să impună aderarea la o anumită religie sau să o interzică, dincolo de limitele stabilite restrictiv de dispozițiile art.9 parag.2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.** (vezi C. Barsan, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentariu pe articole, Vol.I Drepturi și libertăți, pag.709).

6.12. În acest sens, un aspect distinct al libertății de religie este dat de raporturile dintre religie și stat, privite din punct de vedere al obligațiilor impuse autorităților statale de dispozițiile art.9 parag. 1 al Convenției Europene a

Drepturilor Omului. Pe planul raporturilor generale dintre stat și religie, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, cu valoare de principiu, că **dreptul la libertatea religioasă, exclude orice apreciere din partea statului a legitimității anumitor credințe religioase sau a modalităților în care acestea se exprimă** (vezi C. Bârsan, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentariu pe articole, Vol.I Drepturi și libertăți, pag.712).

6.13. În concepția Curții Europene a Drepturilor Omului, **comunitățile religioase trebuie să se bucure de o autonomie deplină în privința organizării activității lor și a modului în care care fideli participă la aceste activități.** În acest sens, s-a reținut că, în general, comunitățile religioase există în mod tradițional și universal sub forma unor structuri organizate. **Acestea respectă reguli pe care adepții lor le consideră adesea ca fiind de origine divină. Ceremoniile religioase au o semnificație și o valoare sacră pentru fideli, atunci când sunt celebrate de către ierarhi ai cultelor, special abilitați pe temeiul aceluiași reguli. Participarea la viața comunității religioase reprezintă o manifestare a religiei și atunci când este pusă în discuție organizarea comunității religioase, art.9 trebuie să fie interpretat în lumina dispozițiilor art.11 care protejează viața asociativă de orice ingerință nejustificată din partea autorităților statale.** Astfel analizat, **dreptul fidelilor la libertatea religioasă presupune posibilitatea comunității religioase în cauză de a ființa în mod pașnic, fără nici un amestec arbitrar din partea statului.** Într-adevar, autonomia comunitatilor religioase este indispensabilă pluralismului ce caracterizează o societate democratică și se află în miezul protecției instituite prin art.9 acestei libertăți (vezi CEDO, cauza Hassan și Tchaouch v. Bulgaria, plângerea nr. 30985/96, Hotărârea din 26 octombrie 2000, parag. 62).

6.14. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a sintetizat clar și precis raporturile dintre stat și religie atunci când a decis că în **“exercițiul prerogativei de reglementare în materie și în relația sa cu diferitele religii, culte și credințe, statul trebuie să rămână neutru și imparțial, acesta fiind imperativul unei “mențineri” a pluralismului și a bunei funcționari a regulilor democrației** (vezi cauza Hassan et Tchaouch c Bulgarie, CEDH, parag. 78). Pe de altă parte, în speță, se impune raportarea la prevederile art. 29 alin.3 și 5 din Constituția României care prevăd potrivit alin.3: **“Culte religioase sunt libere și se organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii”** și potrivit alin. 5 **“Culte religioase sunt autonome față de stat și se bucură de sprijinul acestuia...”**

6.15. Curtea Constituțională a României a analizat natura juridică a unităților de cult și raporturile acestora cu statul român, așa cum rezultă din dispozițiile art.29 alin.(1)-(5) din Constituție. Astfel, prin Decizia nr. 640 din 10 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 506 din 4 iulie 2008, Curtea Constituțională a constatat că **„alcătuirea cultelor religioase este compusă din totalitatea credincioșilor de o anumită religie, că ele sunt autonome față de stat și se organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii.** Așadar, cultele au un rol spiritual în societatea românească, fiind evident că natura lor juridică nu este cea a unor entități statale, deoarece **ele sunt autonome față de stat. Disciplina internă a unui cult este reglementată prin acte juridice specifice, adecvate**

desăvârșirii rolului spiritual, cu respectarea drepturilor fundamentale ale omului”.

6.16. Cât privește statul, Curtea Constituțională a reținut că „acesta este o organizație politică care își realizează atribuțiile prin exercitarea funcțiilor publice. Or, **statul nu exercită funcții publice și în domeniul activității interne a cultelor religioase....**” În opinia Curții, s-a reținut „că este neîntemeiată critica de neconstituționalitate referitoare la încălcarea art.21 din Constituție, privind *accesul la justiție*. Astfel, **instanțele de judecată nu sunt competente să exercite funcția de înfăptuire a justiției în cadrul cultelor religioase pentru acte de încălcare a disciplinei interne**, deoarece răspunderea juridică, în materie, nu este reglementată prin norme juridice de drept comun, ci prin norme juridice proprii acelor culte. De altfel, **este echitabil să se stabilească răspunderea disciplinară a personalului clerical de către organe de judecată ale cultelor**, deoarece numai acestea pot aprecia dacă actele de indisciplină săvârșite sunt sau nu compatibile cu rolul spiritual al cultului”.

6.17. Curtea a reținut că este neîntemeiată critica privind încălcarea art.21 alin.(4) din Constituție întru-cât un cult religios este autonom față de stat, cu rol spiritual în societate iar noțiunea de *“organe proprii de judecată religioasă”* stabilește natura lor juridică de *organe de jurisdicție religioasă*, „**care au ca scop doar restabilirea disciplinei interne a cultului, iar nu restabilirea ordinii juridice stabilite prin norme de reglementare generală**” (vezi Decizia nr. 640 din 10 iunie 2008 publicata în Monitorul Oficial nr. 506 din 4 iulie 2008).

6.18. Având în vedere critica de neconstituționalitate referitoare la încălcarea dispozițiilor art.4 și 16 din Constituție, Curtea Constituțională a constatat că „aceasta este nefondată, deoarece, **în materia răspunderii pentru încălcarea disciplinei interne, personalul clerical din cadrul unor culte se află în situații diferite față de cetățenii laici**, în sensul că primii se supun normelor juridice și canonice speciale, iar ceilalți cetățeni se supun normelor juridice cu caracter general de aplicabilitate. În legătură cu principiul egalității, în jurisprudența Curții Constituționale s-a statuat, în mod constant, că pot fi instituite prin lege tratamente juridice diferite, justificate obiectiv și rațional, pentru situații diferite. Tratatamentul diferit se justifică prin statutul juridic diferit al membrilor clerului” (vezi Decizia nr. 640 din 10 iunie 2008 publicata în Monitorul Oficial nr. 506 din 4 iulie 2008). Curtea a respins și critica referitoare la încălcarea dispozițiilor art.53 din Constituție, „**deoarece instanțele de judecată nu sunt competente să judece abaterile disciplinare de la disciplina internă a cultelor religioase și, în consecință, personalul religios nu are dreptul de acces la justiție, în materie disciplinară**” (vezi Decizia nr. 640 din 10 iunie 2008 publicata în Monitorul Oficial nr. 506 din 4 iulie 2008).

6.19. Astfel cum a statuat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, **comunitățile religioase trebuie să se bucure de o autonomie deplină în privința organizării activității lor și a modului în care acestea participă la aceste activități**. În acest context, Colegiul consideră că prevalează prevederile constituționale în materie și nu se poate interpreta că ar fi îndrăguit a se pronunța asupra aspectelor care privesc cercetarea disciplinară respectiv excluderea membrilor unor culte religioase potrivit propriilor statute de organizare și funcționare

precum și asupra actelor săvârșite în strânsă legătură cu deciziile cultului potrivit reglementărilor statutare proprii. Cu atât mai mult, colegiul nu se poate pronunța asupra statutelor și canoanelor cultelor religioase. Legat de acest aspect, **Colegiul Director reiterează principiul statuat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului**, cu valoare de principiu, că **dreptul la libertatea religioasă, exclude orice apreciere din partea statului a legitimității anumitor credințe religioase sau a modalităților în care acestea se exprimă.**

6.20. Cât privesc aspectele petiției cu privire la refuzul executării unor hotărâri judecătorești, violarea domiciliului, blocarea locuinței cu grilaj și lacăt respectiv nesoluționarea plângerilor în legătură cu aceste împrejurări de fapt de către Poliție sau Parchetul de pe lângă Judecătoria Brașov, Colegiul constată că acestea exced în mod vădit atribuțiilor CNCD în raport cu prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, deoarece vizează aspecte ce sunt prevăzute și sancționate distinct prin legi speciale, iar competența constatării încălcării acestora cu privire la disturbarea liniștii publice, distrugerea proprietății, violarea domiciliului și în ultimă instanță neexecutarea hotărârilor judecătorești revine organelor de poliție, organelor de cercetare penală sau instanțelor de judecată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția tardivității introducerii plângerii cu privire la aspectele din plângere ce exced termenul de 1 an;

2. Admite excepția necompetenței materiale a CNCD în raport cu aspectele ce vizează încălcarea drepturilor în legătură cu cercetarea disciplinară și excluderea, potrivit regulamentelor cultului, prevederile statutului și canonului cultului, aspectele ce vizează protecția împotriva violențelor și maltratărilor din partea unor persoane;

3. Clasarea dosarului;

4. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;

5. O copie a hotărârii se va transmite părților: T D M , cu domiciliul de corespondență în

 ; Biserica Evanghelică Lutherană din România, cu sediul în Cluj Napoca, Bd. 21 decembrie 1989, nr.1, jud. Cluj; Parohia Evanghelică Lutherană Baciul, cu sediul în Săcele, Bd. Brașovului, nr.248, jud. Brașov; Protopopiatul Evanghelic Lutheran – Comisia Disciplinară, cu adresa în Brașov, str. 13 Decembrie, nr.24, ap.4, jud. Brașov

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Președinte

GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER Istvan – Membru

JURA Cristian - Membru

PANFILE Anamaria – Membru

POP Ioana Liana - Membru

VASILE Alexandru Vasile – Membru

Data redactării 30.07.2010

Hotărâre redactata: G.D., Tehnored. A.P., 3 exemp

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

